

नगर प्रहरी ऐन २०७८

मन्थली नगरपालिकाको नगर सभाबाट मिति २०७८ पौष २६ गते स्वीकृत भएको नगर प्रहरी ऐन २०७८ स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (३) बमोजिम सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

प्रस्तावना: नगरवासीको नगरलाई स्वच्छ र सफा राख्ने चाहना पूर्ति गर्दै नगरको सुरक्षा व्यवस्थासमेत सुदृढ तुल्याउँदै नागरिकको स्वच्छ वातावरणमा बाँच्न पाउने हकको प्रचलन र जिउधनको सुरक्षा प्रदान गर्न वाञ्छनीय भएकाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ को उपदफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी मन्थली नगरपालिकाले यो ऐन जारी गरेको छ ।

परिच्छेद-१

१. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा: क. **“ऐन”** भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लाई सम्झनु पर्दछ ।

ख. **“नगरपालिका”** भन्नाले मन्थली नगरपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

ग. **“कार्यालय”** भन्नाले नगरपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनु पर्दछ ।

घ. **“समिति”** भन्नाले मन्थली नगरपालिकाको यस ऐनबमोजिम गठित पदपूर्ति समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

ङ. **“नगर प्रहरी”** भन्नाले मन्थली नगरपालिकाबाट नियुक्त प्रहरी कर्मचारीलाई सम्झनु पर्दछ ।

च. **“भत्ता”** भन्नाले मन्थली नगरपालिकाले समय समयमा तोकिए बमोजिमको भत्तालाई सम्झनु पर्दछ ।

छ. **“आर्थिक वर्ष”** भन्नाले श्रावण १ गतेदेखि सुरु भई आषाढ मसान्तसम्मको १ वर्षको अवधिलाई

कानुन सङ्ग्रह

सम्भन्तु पर्दछ ।

- ज. **“कार्यपालिका”** भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम गठन हुने नगर कार्यपालिकालाई सम्भन्तु पर्दछ ।
- झ. **“नगर सभा”** भन्नाले मन्थली नगरपालिकाको सभा सम्भन्तु पर्दछ ।
- ञ. **“प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत”** भन्नाले नेपाल सरकारद्वारा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रूपमा मन्थली नगरपालिकामा कामकाज गर्न खटाइएको अधिकृतलाई सम्भन्तु पर्दछ ।
- ट. **“तोकिएको”** वा **“तोकिए बमोजिम”** भन्नाले नगर कार्यपालिकाले समय समयमा निर्णय गरी तोकिएको वा तोकिएबमोजिम सम्भन्तु पर्छ ।
- ठ. **“जवान”** भन्नाले मन्थली नगरपालिकाले जवान पदमा नियुक्ति गरेको प्रहरीलाई सम्भन्तु पर्दछ ।
- ड. **“प्रहरी ऐन”** भन्नाले नगर सभाले स्वीकृत गरेको नगर प्रहरी ऐन, २०७८ लाई सम्भन्तु पर्दछ ।

परिच्छेद-२

नगर प्रहरी सेवा गठन

- २. **नगर प्रहरी सेवाको गठन:** (१) नगरपालिकामा एक नगर प्रहरी सेवा समूह रहनेछ । नगर प्रहरी सेवाको गठन र त्यसमा रहने नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको सङ्ख्या सभाले तोकेबमोजिम हुनेछ ।
- ३. **नगरपालिकामा रहने नगर प्रहरीको पद र तह:** (१) नगर प्रहरीमा रहने नगर प्रहरीको पद र तह नगर सभाबाट स्वीकृत भएबमोजिम हुनेछ ।
 - (२) नगरपालिकाले प्रत्येक पदको कार्य विवरण बनाई लागू गर्नेछ र त्यसरी लागू भएको कार्य विवरणमा नगर प्रहरीको काम, कर्तव्य, अधिकार, जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व उल्लेख गरिनेछ ।

परिच्छेद-३

नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार

५. नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछः क. नगरपालिकाको नीति, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड तथा निर्णयको कार्यान्वयन गर्ने,
- ख. नगरपालिकाको नाममा रहेको चल अचल सम्पत्तिको सुरक्षा संरक्षण र रेखदेख गर्ने,
- ग. स्थानीयस्तरमा हुने सभा समारोह, परम्परा तथा जात्रा चाडपर्वमा आवश्यक सुरक्षाको प्रबन्ध मिलाउने.
- घ. स्थानीय हाटबजार तथा पार्किङ्गस्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन गर्ने,
- ङ. नगर सरसफाइ सम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनका लागि आवश्यक सम्पूर्ण कार्य गर्ने गराउने,
- च. न्यायिक समितिले गरेका मिलापत्र तथा निर्णय कार्यान्वयन गर्ने/गराउने कार्यमा सहयोग पुर्याउने,
- छ. सार्वजनिक ऐलानी र पर्ती जग्गा, सार्वजनिक भवन, धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा र भौतिक पूर्वाधारहरूको संरक्षण र सुरक्षा गर्ने,
- ज. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी खोज, उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- झ. नगर क्षेत्रमा राखिएका अनधिकृत विज्ञापन तथा होर्डिङ्गबोर्ड नियन्त्रण र व्यवस्थापन गर्ने गराउने,
- ञ. छाडा चौपायाको नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- ट. मापदण्ड विपरीत अनधिकृत रूपमा निर्माण गर्न लागेका सार्वजनिक सम्पत्तिको अतिक्रमण गरी निर्माण हुन लागेका संरचनाहरूको रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्ने,

कानून सङ्ग्रह

- ठ. सार्वजनिक आवागमनमा बाधा पुऱ्याउने गरी बजार क्षेत्रमा राखिएका सामग्रीहरू तत्काल हटाउने व्यवस्था मिलाउने ।
- ड. सार्वजनिक जग्गा, बाटो, पुलपुलेसा, मठ, मन्दिर, ढल, नाला, चोक, पोखरी, चौपारी, खोला अतिक्रमण गरी कसैले घर कम्पाउण्ड टहराजस्ता निर्माण कार्य भए गरेको सम्बन्धमा नगरपालिकाको निर्देशनअनुसार गर्ने/गराउने ।
- ढ. नगर क्षेत्रमा अनियमित रूपमा नक्सा पास नगरी र नक्सा पास गरी निर्माण भएका संरचनाहरूको विषयमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले दिएको निर्देशनअनुसार गर्ने ।
- ण. जनस्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पार्ने, म्याद गुन्नेका गुणस्तरहीन खाद्य सामग्रीहरूको बिक्री वितरण गरेको पाइएमा त्यसको प्रतिवेदन नगरपालिकामा पेश गर्ने ।
- त. जन स्वास्थ्यलाई प्रतिकूल असर पर्ने पशुपन्छीजन्य वस्तुहरूको बिक्री वितरणमा रोक लगाउने र कसैले प्रचलित कानूनको प्रतिकूल हुने गरी पशुपन्छीको बध गरेमा तत्काल कारवाहीको लागि नगरपालिकामा पेश गर्ने ।
- थ. नगरपालिकामा रहेका भुस्याहा कुकुरको नियन्त्रण र मृत्यु भएका जीवजन्तुको व्यवस्थापन गर्ने ।
- द. नगरक्षेत्रमा रहेका खतराजन्य घर, पर्खाल, टहरा र रूख बिरुवा कटान गर्नका लागि नगरपालिकामा सिफारिस गर्ने ।
- ध. नगरपालिकामा दर्ता नभई सञ्चालनमा रहेका व्यापार व्यवसायलाई दर्ता तथा नवीकरण गरे नगरेको सम्बन्धमा अनुगमन गरी दर्ता तथा

मन्थली नगरपालिका

नवीकरण गर्न लगाउने ।

- न. नगरपालिका भित्र प्रचलित कानून वा नगरपालिकाको अनुमतिबेगर राखिएका ब्यानर, विज्ञापन, होर्डिङ्गबोर्ड, पोष्टर, भित्ते लेखनलगायतका सामग्री हटाउनका लागि नगरपालिकामा सिफारिस गर्ने ।
- प. नगरपालिकाको आयोजनामा हुने सभा, सम्मेलन, तालिमलगायतका कार्यमा आवश्यक शान्ति सुरक्षाको व्यवस्था मिलाउने ।
- फ. नगरपालिकाभित्र रहेका उद्योग व्यापार व्यवसायहरूले प्रचलित कानूनबमोजिम मूल्य सूची राखे नराखेको सम्बन्धमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेस गर्ने ।
- ब. नगरपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेको होटल, रेष्टुरेन्ट, गेष्ट हाउस, ब्यूटीपार्लरलगायतका व्यवसायहरू प्रचलित कानूनले तोकेको मापदण्डअनुरूप भए नभएको अनुगमन गरी कानून विपरीत सञ्चालनमा रहेको पाइएमा कारबाहीको लागि नगरपालिकामा सिफारिस गर्ने ।
- भ. नगरक्षेत्रभित्र रहेका सार्वजनिक तथा निजी स्थानमा जुवातास खेल्ने र मदिराजन्य पदार्थको विक्री वितरणमा नगरपालिकाको निर्णयअनुसार नियन्त्रण र व्यवस्थापन गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने ।
- म. सार्वजनिक स्थललगायतका क्षेत्रहरूमा अरूलाई बाधा पुग्ने गरी ध्वनि प्रदूषण गर्ने कार्यलाई नियन्त्रण गर्ने ।
- य. नगर क्षेत्रमा आइपर्ने प्रकोप, विपद्, महामारी लगायतका कार्यमा तत्काल खटिई आवश्यक

- र. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतबाट भएको निर्देशनबमोजिमका सम्पूर्ण कार्यहरू गर्ने/गराउने ।

तह विभाजन र पदपूर्ति

६. **नगर प्रहरीको दरबन्दी सिर्जना:** (१) नगरपालिकामा रहने नगर प्रहरीको दरबन्दीको सिर्जना र खारेजी नगर सभाको निर्णयबमोजिम हुनेछ ।

- (२) नगर प्रहरीको दरबन्दीको सिर्जना गर्दा त्यस्तो दरबन्दीमा रहने पदले गर्ने कार्य विवरण तयार गरी नगर सभामा पेस गर्नु पर्नेछ ।

७. **नगर प्रहरीमा रहने पदहरू:** (१) नगर प्रहरीको देहायबमोजिमका पदहरू रहनेछन् क. नगर प्रहरी सहायक निरीक्षक

ख नगर प्रहरी हवलदार

ग. नगर प्रहरी जवान

८. **नगर प्रहरी नियुक्ति:** (१) नगर प्रहरी नियुक्ति गर्न देहायबमोजिम पदपूर्ति समिति रहनेछ क. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत - संयोजक

ख. नेपाल प्रहरीको अधिकृत प्रतिनिधि -सदस्य

ग. नगर प्रमुखले तोकेको १ महिला सहित दुई सम्बन्धित क्षेत्रको विज्ञ - सदस्य

घ. नगरपालिकाको प्रशासन शाखा प्रमुख

-सदस्य सचिव

- (२) उपदफा २ बमोजिम नगर प्रहरी नियुक्त गर्दा खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा गरिनेछ ।

तर यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि नगरपालिकाले आवश्यकताका आधारमा नगर प्रहरी सेवा करारमा लिई कामकाज गराउन बाधा पर्ने छैन ।

- (३) उपदफा (२) बमोजिम खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पदपूर्ति गर्दा देहायबमोजिमको प्रतिशत निर्धारण गरिनेछ । क. खुला

ख. महिला तर्फ

-२५ प्रतिशत

ग. समावेशी तर्फ

-३५ प्रतिशत

स्पष्टीकरण: यस ऐनको प्रयोजनका लागि समावेशी भन्नाले आदिवासी/जनजाति, दलित, मधेसी, लोपोन्मुख समुदायलाई जनाउँदछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम पदपूर्ति गर्ने प्रयोजनका लागि आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पछाडि परेका महिला आदिवासी जनजाति, मधेसी, दलित समुदायको विवरण नेपाल सरकारले राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेबमोजिम हुनेछ ।

(५) उपदफा (३) बमोजिम छुट्टयाइएका पदको लागि दरखास्त पेस गर्दा देहायबमोजिमको प्रमाण संलग्न गर्नु पर्नेछ । क. आदिवासी जनजातिको सूचीमा स्पष्ट खुलेको जाति बाहेक अन्य जातिको हकमा नेपाल आदिवासी-जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठानबाट प्रमाणित गरेको प्रमाणपत्र
ख. मधेसीका लागि राष्ट्रिय मधेस आयोगबाट मधेसी भनी प्रमाणित गरेको प्रमाणपत्र
ग. दलितका लागि राष्ट्रिय दलित आयोगबाट दलित भनी प्रमाणित गरेको प्रमाणपत्र

(६) उपदफा (३) बमोजिम छुट्टयाइएको कुनै पदमा दर्खास्त नपरेमा वा आवश्यक सङ्ख्यामा उम्मेदवार उत्तीर्ण नभएमा त्यस्तो पदमा खुल्ला प्रतियोगितामा सहभागी भई उत्तीर्ण भएका उम्मेदवार मध्येबाट पदपूर्ति गरिनेछ ।

९. उम्मेदवारको योग्यता: क. १८ वर्ष पूरा भई ४० वर्ष ननाघेको तर खुल्ला प्रतियोगितामा भाग लिने बहालवाला नगर प्रहरी र यो ऐन जारी हुनुपूर्व यस नगरपालिकामा करार सेवामा कार्यरत नगर प्रहरीको हकमा ४० वर्ष ननाघेको ।

ख. सहायक निरीक्षक पदको हकमा मान्यता प्राप्त विश्व विद्यालयबाट प्रमाणपत्र तह वा सो सरह

कानुन सङ्ग्रह

उत्तीर्ण र अन्य पदको हकमा एस.एल.सी वा सो सरह उत्तीर्ण ।

ग. नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको ।

घ. कुनै पनि राजनैतिक दलको सदस्य नरहेको ।

ङ. प्रचलित कानुनबमोजिम शारीरिक रूपमा तन्दुरुस्त रहेको ।

च. स्वीकृत चिकित्सकबाट निरोगिताको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको ।

छ. नेपाली नागरिक

(२) उपदफा (१) खण्ड क मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि करार सेवामा लिइने नगर प्रहरीको उमेरको हद ४० वर्ष ननाघेको हुनु पर्नेछ ।

१०. पदपूर्ति समितिको काम कर्तव्य र अधिकार: (१) पदपूर्ति समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ । क. ऐनको दफा ८ उपदफा (३) ले तोकेबमोजिमको प्रतिशत निर्धारण गर्ने ।

ख. पाठ्यक्रम तर्जुमा हेरफेर तथा परिमार्जन गर्ने ।

ग. पदपूर्ति कार्यतालिका बनाउने ।

घ. विज्ञापन प्रकाशन गर्ने ।

ङ. शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षा सञ्चालन गरी लिखित परीक्षाको लागि सङ्ख्या निर्धारण गरी नतिजा प्रकाशन गर्ने ।

११. सूचनाको म्याद: (१) पदपूर्तिका लागि विज्ञापन गर्दा दरखास्त पेस गर्न १५ दिनको म्याद दिई स्थानीय पत्रिका तथा सामाजिक सञ्चालमा सूचना प्रकाशित गर्नु पर्नेछ ।

१२. परीक्षणकाल: (१) नयाँ नियुक्त गरिएका नगर प्रहरी कर्मचारीलाई छ महिनाको परीक्षणकालमा राखिनेछ । सो अवधिमा नगर प्रहरी कर्मचारीले सन्तोषजनक काम नगरेमा नगर प्रहरी प्रमुखको हकमा प्रशासन शाखा प्रमुख र अन्य नगर प्रहरीको हकमा नगर प्रहरी प्रमुखको सिफारिसमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले थप छ

परिच्छेद-५

बिदा

१३. **बिदा:** (१) नगर प्रहरी कर्मचारीले अधिकारको रूपमा बिदाको दावी गर्न पाउने छैन ।
- (२) कामको अनुकूल हेरी बिदा दिने अधिकारीले आफ्नो तजबिवजवाट बिदा दिन अथवा नदिन पनि सक्नेछ साथै आवश्यक परेमा बिदामा बसेको नगर प्रहरी कर्मचारीलाई निजको स्वीकृत बिदा रद्द गरी बोलाई काममा लगाउन सक्नेछ ।
- (३) बिदाको किसिमहरू: (१) नगर प्रहरीले देहायबमोजिमका बिदा पाउनेछन्: क. भैपरी आउने र पर्व बिदा
- ख किरिया बिदा
- ग. प्रसुति बिदा
- घ. बिरामी बिदा
१४. **बिदा स्वीकृत नगराई बस्ने नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सेवाबाट हटाउने:** (१) यस ऐनबमोजिम बिदा स्वीकृत नगराई बस्ने नगर प्रहरी कर्मचारी कार्यालयमा हाजिर हुन पाउने छैन ।
- (२) उपदफा (१) को उल्लङ्घन गर्ने नगर प्रहरीलाई सेवाबाट हटाउन सक्नेछ ।
१५. **पर्व/भैपरी बिदा:** (१) नगर प्रहरी कर्मचारीले प्रत्येक वर्ष भैपरी र पर्व गरी १२ दिन बिदा पाउनेछ ।
- (२) पर्व/भैपरी आउने बिदा साधारणतः एक पटकमा २ दिनमा नबढाई लिन पाइनेछ ।
- (३) एक आर्थिक वर्षको पर्व/भैपरी आउने बिदा अर्को आर्थिक वर्षलाई सञ्चित हुने छैन ।
- (४) पर्व/भैपरी बिदा बसेका नगर प्रहरी कर्मचारीहरूले पूरा तलब/भत्ता पाउनेछ ।
- (५) पर्व/भैपरी बिदा शनिवारबाहेक अरू बिदाहरूसँग मिलाई

लिन पाइने छैन ।

१६. किरिया बिदा: (१) नगर प्रहरी कर्मचारीले आफैं किरियामा बस्नु परेमा कूल/ धर्म र परम्परागत संस्कारअनुसार बढीमा १५ दिन किरिया बिदा पाउनेछ । यस्तो बिदा महिला नगर प्रहरीकर्मचारीलाई पनि दिइनेछ ।

(२) यस्तो किरिया बिदा बस्ने नगर प्रहरी कर्मचारीले पूरा तलब/भत्ता पाउनेछ ।

१७. प्रसूति बिदा: (१) महिला नगर प्रहरी कर्मचारी गर्भवती भएमा निजले सुत्केरीको अधिपछि गरी ६०दिन प्रसूति बिदा पाउनेछ ।

(२) प्रसूति बिदा बस्ने महिला नगर प्रहरी कर्मचारीले पूरा तलब/भत्ता पाउनेछ ।

१८. बिरामी बिदा: नगर प्रहरी कर्मचारीले प्रत्येक सालमा १२ दिन बिरामी बिदा पाउनेछ ।

१९. बिदा दिने अधिकारी: नगर प्रहरीलाई दिने सम्पूर्ण बिदाहरू प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वीकृत गर्नेछन् ।

२०. कार्यालयमा अनुपस्थित हुने उपर कारबाही: बिदा स्वीकृत नगराई कार्यालयमा अनुपस्थित हुने नगरप्रहरी कर्मचारीलाई गयल र तलबकट्टी गरी विभागीय सजाय समेत गर्न सकिनेछ । यसरी गयल भएको अवधि सेवा अवधिमा गणना हुने छैन ।

२१. बिदाको अभिलेख: बिदा दिने अधिकारीले आफ्नो मातहतका सबै नगर प्रहरी कर्मचारीको बिदाको अभिलेख किताब खडा गरी लगत राख्ने र प्रशासन शाखालाई १५ दिनभित्र अनिवार्य लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-६

अनुशासन तथा आचरण

२२. नगर प्रहरीको अनुशासन तथा आचरण सम्बन्धी नेपाल प्रहरी ऐन तथा नियमावली बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-७

सजाय र पुनरावेदन

२३. सजाय: उचित र पर्याप्त कारण भएमा नगर प्रहरी कर्मचारीलाई

देहायको सजाय हुनेछ । क. नसिहत दिने ।

ख. तलब वृद्धि रोक्का गर्ने ।

ग. एक तह घटुवा गर्ने

घ. लापर्वाही गरी नगरपालिकालाई नोक्सानी भएको सम्पूर्ण वा आंशिक रूपमा तलब भत्ताबाट कट्टी गरी असुल गर्ने ।

ड. भविष्यमा स्थानीय तहमा अयोग्य नठहरिने गरी नोकरीबाट बर्खास्त गर्ने ।

च. भविष्यमा स्थानीय तहमा अयोग्य ठहरिने गरी नोकरीबाट बर्खास्त गर्ने ।

२४. नसिहत दिने: (१) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले दिएको आदेशको अवज्ञा गर्ने वा तोकिएबमोजिमको आफ्नो काम/कर्तव्य पूरा नगर्ने नगर प्रहरी कर्मचारीलाई नसिहत दिइनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम १ वर्षमा ३ पटकभन्दा बढी नसिहत पाएका नगर प्रहरी कर्मचारीलाई प्रक्रिया पूरा गरी सेवाबाट हटाइने छ ।

२५. तलब वा बढुवा रोक्ने: नगर प्रहरी कर्मचारीको काम सन्तोषजनक नभएमा सजाय गर्ने अधिकारीले निजको तलब वा पदोन्नति रोक्का गर्न सक्नेछ ।

२६. तह र तलब घटाउने: (१) कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीले देहायबमोजिमको कसुर गरेमा निजलाई १ तह घटुवा गरी सोही घटुवा भएको तहको तलब/भत्ता उपलब्ध गराइनेछ । क. सन्तोषजनक काम नगरेमा ।

ख. अनुशासनहीनता गरेमा ।

ग. आचरण सम्बन्धी ऐन उल्लङ्घन गरेमा ।

घ. भुटा विवरण पेस गरेमा ।

ड. नगरपालिकाले दिएको आदेश निर्देशन नमानेमा वा कार्यान्वयन नगरेमा ।

च. मनासिब कारण बिना वा बिदा स्वीकृत नगराई कार्यालयमा वा सेवामा अनुपस्थित रहेमा ।

छ. तोकिएबमोजिमको जिम्मेवारीमा लापवाही गरेमा वा पूरा नगरेमा ।

२७. सेवाबाट हटाउने वा बर्खास्त गर्ने: (१) नगर प्रहरी कर्मचारीले देहायका बमोजिमको कसुर गरेमा सेवाबाट हटाउन वा बर्खास्त गर्न सकिनेछ । क. अयोग्यताको कारणले आफ्नो पदीय जिम्मेवारी पूरा गर्न नसकेमा,

ख. राजनीतिमा भाग लिएमा,

ग. बराबर अनुशासनहीन काम गरेमा,

घ. नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट अपराधी प्रमाणित भएमा,

ङ. कार्यालय समयमा मादक पदार्थ सेवन गरी गरेमा,

च. प्रचलित कानूनबमोजिम भ्रष्टाचारजन्य कसुर गरेमा,

छ. पदीय जिम्मेवारी अनुसारको आचरण नगरेमा,

ज. आचरण सम्बन्धी नियमहरू पटक पटक उल्लङ्घन गरेमा,

२८. सजाय सम्बन्धी कार्यविधि: (१) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सजाय गर्ने र गराउन आदेश दिने अधिकार प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई हुनेछ ।

(२) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सजायको आदेश दिनु अघि कारवाही गर्न लागिएको विषय र सजाय स्पष्ट खुलाई सफाइ पेस गर्ने मौका दिनु पर्नेछ । त्यस्तो सफाइ पेस गर्ने आदेश दिँदा लगाइएका आरोप स्पष्ट रूपले किटिएको हुनु पर्नेछ । त्यस्तो नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सजाय गर्ने अधिकारीले तोकिएको म्यादभित्र आफ्नो सफाइ र प्रस्तावित सजायको विषयमा लिखित रूपमा स्पष्टीकरण पेस गर्नु पर्नेछ । तर भागी पत्ता नलागेको वा सम्पर्क स्थापित गर्न असम्भव भएको नगर प्रहरी कर्मचारीको सम्बन्धमा यस ऐनबमोजिमको ऐनको रीत पुर्‍याउनु पर्ने छैन ।

(३) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट अपराधी प्रमाणित भइसकेको आधारमा कुनै नगरप्रहरी

कर्मचारीलाई सजाय दिनुपर्ने भएमा सजाय गर्ने अधिकारीले निजलाई गर्न लागेको सजायको बारेमा सूचनासम्म दिनु पर्नेछ ।

- (४) सफाइ पेस गर्ने मौका दिन मनासिब नपर्ने त्यस्तो नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सफाइ पेस गर्ने मौका नदिई कारबाही गर्न बाधा पर्ने छैन ।
- (५) सजाय गर्ने अधिकारीले आवश्यक ठानेमा स्वयम् वा अन्य कुनै अधिकृतद्वारा जाँचबुझ गराउन सक्नेछ । जाँचबुझ गर्ने अधिकारीले आवश्यकतानुसार सम्बन्धित नगर प्रहरी कर्मचारीसमेत बुझी कारणसहित आफ्नो ठहरको प्रतिवेदन तथा भएको प्रमाण दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
- (६) कुनै फौजदारी अभियोगमा गिरफ्तार भई थुनिएको नगर प्रहरी कर्मचारी थुनिएको अवधिभर स्वतः निलम्बित हुनेछ । तर क. निलम्बित कर्मचारीउपर लागेको अभियोग प्रमाणित नभई सफाइ पाएमा निजले सो अवधिको चौथाइ तलब पाएको भए सो कट्टा गरी र नपाएको भए पूरै (तलब वृद्धि हुने भएमा सो समेत) पाउनेछ । कसुरदार ठहरिएमा निलम्बन भएका मितिदेखिको बाँकी तलब भत्ता पाउने छैन ।

ख. कुनै कर्मचारी नगरपालिकाको कामको सम्बन्धमा वा नेपाल सरकारबाट भएको कारबाहीको सिलसिलामा निलम्बन भएको नभई अरू नै कारणबाट निलम्बन रहन गएको रहेछ भने त्यसरी निलम्बन रहेको अवधिको तलब भत्ता पाउने छैन ।

२९. सजायको आदेश दिने: जाँचबुझको काम समाप्त भएपछि सम्बन्धित नगरप्रहरी कर्मचारीलाई स्पष्टीकरण माग गरेकोमा तोकिएको समयभित्र स्पष्टीकरण नदिएमा वा स्पष्टीकरण सन्तोषजनक नभएमा सजाय गर्ने अधिकारीले सजाय दिन सक्नेछ र सजायको आदेशको एक प्रति निजलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

उपचार खर्च सम्बन्धी व्यवस्था

३०. **उपचार खर्च:** (१) नगर प्रहरी कर्मचारी कामकाजका सिलसिलामा बिरामी भएमा औषधि उपचारको लागि देहायबमोजिम भएको खर्चको रकम नगरपालिकाले उपचार खर्चबापत उपलब्ध गराउनेछ:-
क. अस्पतालमा उपचार गराउँदा लागेको बिलबमोजिमको रकम र मान्यता प्राप्त अस्पतालको चिकित्सकले सिफारिस गरेबमोजिमको औषधी खर्च ।

ख. प्लाष्टिक सर्जरी र सरकारी अस्पतालमा अपरेसन गर्दा लागेको बिलबमोजिमको रकम ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि नगरप्रहरी कर्मचारीलाई सेवा अवधिभरमा अधिकृतस्तरको भए ८ महिना र सो भन्दा मुनिको भए १२ महिना बराबरको तलब रकम एकमुष्ट उपचार खर्चबापत दिइने छ । यसरी उपलब्ध गराइने रकम सेवाबाट अवकाश हुँदाका बखत उपलब्ध गराइने छ ।

(३) भुट्टा विवरण पेस गरी यस ऐनबमोजिम उपचार खर्च माग गर्ने वा लिने नगर प्रहरी कर्मचारी उपर विभागीय कारवाही गरिनेछ । त्यसरी उपचार खर्च लिई सकेको भए सो रकमसमेत सरकारी बाँकीसरह असुलउपर गरिनेछ ।

परिच्छेद-९

तलब भत्ता

३१. **तलब भत्ता:** (१) नगर प्रहरी कर्मचारीले नियुक्ति भएको मितिदेखि तलब/भत्ता पाउने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको तलब/भत्ता नगर सभाले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

३२. **तलब वृद्धि:** (१) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई एक वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेपश्चात् एकग्रेड वृद्धि गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको ग्रेड रकम नगर सभाले तोकेबमोजिम हुनेछ । तर यस्तो ग्रेड वृद्धि १० भन्दा बढी हुने छैन ।

परिच्छेद-१०

तालिम

३३. **तालिमको व्यवस्था:** (१) नयाँ नियुक्ति हुने नगर प्रहरी कर्मचारीलाई बढीमा १५ दिनको तालिम दिई कामकाजमा खटाइनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको तालिमको पाठ्यक्रम र विधि तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-११

पोसाक सम्बन्धी व्यवस्था

३४. **पोसाक भत्ता:** (१) नगर प्रहरीको पोसाकको रड, किसिम र अन्य विवरण नगर कार्यपालिकाले तोकेबमोजिम हुनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम पोसाकको लागि आवश्यक भत्ता रकम नगर सभाले तोकेबमोजिम हुनेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमको भत्ता वर्षको एक पटक उपलब्ध गराइने छ ।

विविध

३५. **सेवा करार:** (१) यस ऐनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि आवश्यकताका आधारमा करार सेवामा नगर प्रहरी नियुक्ति गर्न कुनै बाधा पर्ने छैन ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्ति गरिने नगरप्रहरीका सेवा सुविधा लगायतका विषय करार सम्झौतामा उल्लेख भएबमोजिम हुनेछ ।
३६. **ऐन संशोधन:** यस ऐनको आवश्यक संशोधन तथा थपघट मन्थली नगरपालिकाको नगर सभाले गर्ने सक्नेछ ।
३७. **नियम तथा कार्यविधि बनाउन सक्ने:** (१) यस ऐनबमोजिम नगर कार्यपालिकाले आवश्यक नियम तथा कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।
३८. **यसै बमोजिम हुने:** यस ऐन जारी हुनुपूर्व नियुक्त नगर प्रहरी यसै ऐनबमोजिम नियुक्त भएको मानिनेछ ।